

D 13

1 Inledning

Revisorsnämnden (RN) har mottagit en anmälan avseende godkände revisorn A-sons uppdrag i ett aktiebolag, nedan bolaget, och har därför öppnat detta disciplinärende. Bolaget driver vårdcentraler på ett antal orter i Sverige.

I anmälan görs gällande att A-sons bror, här benämnd BC, hade en företagsledande roll i bolaget och skötte den ekonomiska redovisningen samtidigt som A-son var vald revisor i bolaget.

Bolaget bildades den 15 oktober 2009 av en person, herefter benämnd SL, som inledningsvis var ensam aktieägare och sedermera huvudägare. Han var även styrelseledamot och verksamhetschef.

A-son avgav sin revisionsberättelse för räkenskapsåret 15 oktober 2009–31 december 2010 den 29 juni 2011.

RN har tagit del av A-sons revisionsplan, revisionspromemoria och oberoendeanalys avseende räkenskapsåren 2009/10.

2 A-sons revisionsdokumentation

I oberoendeanalysen, som är daterad den 16 juni 2011, anges att BC hade engagerats ”till viss del” i bolagets redovisning. Det anges vidare att det var ytterligare en person som var anställd för att ta hand om bolagets redovisning samt att oberoendefrågan borde fortsätta att bevakas. Som slutsats antecknades att uppdraget kunde behållas.

3 A-sons yttranden

A-son har anfört följande.

SL ägde, drev och skötte bolaget på egen hand fram till den 1 juni 2010, då bolagets fyra vårdcentraler öppnades. Därefter kvarstod SL som verksamhetschef, medicinskt ansvarig, firmatecknare och huvudägare. BC, som är A-sons bror, anlätades från början av SL för att som konsult sköta upphandlingen av primärvårdsverksamheten under november 2009 och framåt. SL tvingades att arbeta som läkare mer än beräknat och hann därför inte med allt administrativt arbete varför BC även hjälpte till med administrationen av bolaget. Efter den 1 juni 2010 bistod BC därför SL bl.a. med kontering och avstämningar av skuld- och avstämningsposter. Konteringen skedde samtidigt som verifikationerna registrerades i datorn. BC hade inte själv tillgång till bolagets kontoutdrag. SL förberedde och godkände bolagets betalningar och attesterade samtliga handlingar. Bolaget anställde en person i augusti 2010 på deltid att huvudsakligen arbeta med bokföringen. Bokslutet och årsredovisning per balansdagen den 31 december 2010 upprättades av en anställd på den revisionsbyrå som han är verksam vid. BC var inte firmatecknare och hade inte heller fullmakt att teckna firman vid någon tidpunkt. BC hade inte heller vid någon tidpunkt fullmakt att teckna bankkonton.

Det var i samband med bokslutsarbetet i juni 2011 som det kom till hans kännedom att BC:s arbetsuppgifter hade kommit att till viss del omfatta redovisning. Detta berodde bl.a. på att en i bolaget anställd person inte klarade av samtliga arbetsuppgifter. BC:s insats var inte tänkt att bli så pass omfattande. Den var endast avsedd att vara tillfällig och hans insats i bokföringen kom bara att omfatta en kort tid år 2010.

4 RN:s bedömning

Enligt 9 kap. 17 § första stycket 2 aktiebolagslagen (2005:551) får den inte vara revisor som biträder vid bolagets bokföring eller medelsförvaltning eller bolagets kontroll däröver. Detsamma gäller enligt första stycket 5 bl.a. även för den som är syskon till en person som avses i första stycket 2. Detta innebär att varken revisorn själv eller dennes syskon kan ta någon självständig befattning med bokföringen utan att revisorn därigenom blir jävig.

I 21 § revisorslagen (2001:883) anges att en revisor för varje uppdrag i revisionsverksamheten ska pröva om det finns omständigheter som kan rubba förtroendet för hans eller hennes opartiskhet eller självständighet. Lagrummet innehåller en katalog över situationer då revisorn ska avböja eller avsäga sig ett uppdrag. Enligt andra stycket behöver revisorn dock inte avböja eller avsäga sig uppdraget, om det i det enskilda fallet föreligger sådana särskilda omständigheter eller har vidtagits sådana åtgärder som medför att det inte finns anledning att ifrågasätta hans eller hennes opartiskhet eller självständighet. I förarbetena till revisorslagen uttalas emellertid att jäv enligt aktiebolagslagen och andra associationsrättsliga lagar inte kan avhjälpas genom några motåtgärder från revisorns sida. En vald revisor som är jävig enligt aktiebolagslagens bestämmelser blir till följd av jävet obehörig att fortsätta uppdraget.¹

A-son uppmärksammade under revisionen av räkenskapsåret 2009/10 att hans bror hade biträtt bolaget med dess bokföring. Genom att trots detta kvarstå som revisor i uppdraget och avge revisionsberättelse för räkenskapsåret 2009/10 har han agerat i strid med aktiebolagslagens jävsbestämmelser.

A-son har i det nu nämnda avseendet åsidosatt sina skyldigheter som revisor. Han ska därför meddelas en disciplinär åtgärd. Det som läggs honom till last är allvarligt. Han ska därför meddelas varning.

Med stöd av 32 § andra stycket revisorslagen (2001:883) meddelar RN A-son varning.

Ärendet har avgjorts av RN genom dess tillsynsnämnd. I beslutet har deltagit hovrättspresidenten Sten Andersson, ordförande, f.d. hovrättspresidenten Gunnel Wennberg, vice ordförande, skattedirektören Vilhelm Andersson, advokaten Rune Brännström, auktoriserade revisorn Maria Danckler, avdelningschefen Eva Ekström, direktören Per-Ola Jansson, skattejuristen Kerstin Nyquist och auktoriserade revisorn Ola Wahlquist. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt närvarit direktören Anita Wickström, chefsjuristen Adam Diamant, revisionsdirektören Maria Hynning samt avdelningsdirektören Kári Ólafsson som har föredragit ärendet.

¹ Prop. 2000/01:146, s. 56.